

D'BICHELCHEN AM TIRANG

„Wat fir e Buch huet dech am meeschte beandrockt?“ Déi Fro krut ech a mengem Liewen e puermol gestallt. Ech wouss kees drop z'äntweren. Wat soll een do och soen, bei all deem, wat ee gelies huet? Virun e puer Joer ass déi richtig Äntwert mer agefall, a wann ee mech dat haut déit froen, ech seet: „Ma dat war e ganz klengt Bichelche mat manner wéi 20 Säiten. Dat war mengen Elteren hiert Familljebuch, d'Familljebuch vum Peter Rauth an der Elisabeth Lerch.“

Et geschouch op engem Samschdeg-nomëtteg ugaangs August, an 't war der eng Afenhëtzt. Wat hat ech deemools, an de fofzeger Joren, als 13-järeege Bouf an deenen Tiräng vum Kleederschaf am Schlofzëmmer vu Papp a Mamm ze koschteren? Hunn ech no eppes Bestëmmtes gesicht, oder war et bore Virwëtz? Ech weess et net méi; eppes awer ass mer an deene spéidere Joren a Joerzénngen net méi ausdenke ginn. Et war dat éischt Familljebuch, dat ech bis dohinner gesinn hat. Vun 1936 huet et gestaamt, 't war an däitscher Sprooch verfaasst, an dat Ausgefëlltent war mat bloer Tënt a gutt lieserlech geschriwwen. Ech hunn d'Nimm vun den Eltere studéiert a mech gewonnert, datt herno aus dem Peter e „Pier“ gouf an aus Elisabeth einfach „Lisa“. Ech hu mech, de Robert, als Eelsten am Bichelche rëmfonnt, mä Brudder Jean, meng Schwëster Agnes, mä ech hunn nees op déi alleréischte Säit zréckgeblidert. Do war eppes, do stoung eppes, dat ech virdu wuel net iwwersinn, awer vläicht net direkt kapéiert hat. Lo hat ech d'Plaz nees, an do stoung bei mengem Papp mat där schéiner bloer Tënt op wäissen, amtleche Pabeier geschriwwen: „Peter Rauth, unehelicher Sohn von Helena Rauth...“

Ech weess et nach genee: Ech hunn d'Familljebuch nees séier hanneschtge-luecht, hunn zur Fënster vu menger ee-gener Schlofkummer rausgekuckt, déi no hannen op de Flouer gaangen ass, an hu Papp a Mamm gesinn, wéi se mat den Heeler an de Grompere stoungen. Ech hu mech op mä Bett fale gelooss an de Plafang ugestuerkt, op deem eng fett Spann souz, sou eng déck, wéi ech nach keng gesinn hat. Se huet sech net vun der Plaz gerouert a souz no enger Stonn nach genee sou do.

Eis Kanner gouf ëmmer gesot, d'Grousseltere vu Rueljen, also déi vum Papp senger Säit, wiere well allebéid dout, de Grousspapp souguer scho ganz laang.

Wéi meng Mamm mat mengem Papp bestuet gouf, wier seng Mamm wuel nach op der Hochzäit gewiescht, mä duerno wier déi och geschwë gestuerwen. Firwat sollte mir Kanner dat net gleewen?

Ech hu mir deemools och näischt derbäi geduecht, wa menger Mamm hir Mamm, also d'Groussmamm vun där anerer Säit, déi als Witfra bei äis am Stot gelieft, an all gudden Dag, besonnesch sonndes mueres, mat mengem Papp geknoutert a geroost huet, méi wéi eng Kéier sot: „Ech hätt dat alles missen éischer wëssen, da wier dee mer net an d'Haus komm, sou Kanner si keng wéi déi aner.“ 't gouf mir lo sonnekloer, wéi si dat gemengt huet.

Nach vill méi brutal goug mir eng aner Späicherlicht op, och wann et e gudde Strapp geduert hat: Mäi Papp krut noutgedrongen de Familljennumm vun senger Mamm, also „Rauth“. Wéi géing hien sech da schreiwen, wéi wier och mäi Familljennumm an dee vu menger Schwëster a vu mengem Brudder, wann dee Mann, dee meng Groussmam an aner Ëmstänn bruecht hat, sech hirer duerno ugeholl a bestuet hätt? Da wier ech haut net de Robert Rauth, mä de Robert... jo, wéi dann? Déi Fro stoung lo am Raum, se war un d'Spann um Plafang geriicht, mä vun do erfot koum näischt.

Ech hunn an deenen Deeg, déi koumen, kee Wiertchen iwwert d' Familljebuch fale gelooss, mä op sou engem zerstriddeenen a verroostene Sonndegmueren, wéi mäi Papp aus dem Haus an een huele war, meng Mamm gepinscht an d'Doddo (sou hu mir dräi Kanner eis lieweg Groussmamm genannt) verbasse wéi ëmmer dragekuckt huet, hat ech de Courage a frot si, wat dat eigentlech géing heeschen, „sou Kanner wiere keng wéi déi aner.“ „Fro deng Mamm!“, koum d'Äntwert, „du bass grouss an al genuch, fir et gewuer ze ginn.“

Den Dag drop réischt huet d'Mamm am Gaart d'Ried fonnt. De Papp war schaffen, d'Doddo souz virum Haus Bounen ze pellen, de Jean an d'Agnes waren nach mat der Vakanzkolonie an der Belsch. D'Haaptsaach wouss ech jo aus dem Bichelchen, mä lo gouf ech gewuer, datt mengem Papp seng Mamm zwanzeg Joer hat, wéi se hie krut, datt dat 20-järeeg Heleen Rauth zu kenger Zäit a bei kenger Famill oder soss engem Mënsch den Numm vum Borscht verrodent hätt, deem hatt säin

décke Bauch ze verdanken hat. Oder ass et souguer e bestuete Mann gewiescht, datt hatt duerfir näischt wollt soen? An der Rueljer Famill sollen se gemonkelt hunn, et wier e Schmadd vun der Musel gewiescht, mä wat heescht dat schonns. Dee klenge Peter wier am Stot vun där eelster Schwëster vum Heleen mat erduechgeholl ginn. Spéider, wéi hie bei d'Steemetzer goug, hätt hien där Famill souguer dichteg gehollef, iwwert d'Ronnen ze kommen, well déi wier och net mat Zoossissen ugestréckt gewiescht. Jore méi spéit wier d'Heleen dann awer bestuet ginn; mat engem Wënzer vu Granech, deen eng 15 Joer méi al war a mat deem hatt duerno nach dräi Kanner krut. „Glasinger“ hätt dee Wënzer sech geschriwwen, an em de Peter bei der Tatta zu Rueljen hätt kee Glasinger sech jeemools gekëmmert.

Iwwer dat, wat ech lo alles wouss, hunn ech laang net mat mengem Papp geschwat. Datt hien iwwert mäi Wësse Bescheed wouss, datt meng Mamm him et gepëspert muss hunn, ass mer awer aus méi wéi engem bäileefegen Niewesaz kloer ginn, wann d'Doddo an hien nees Krich gespilt hunn. Mir sinn an där Zäit éischer Gedanken duerch de Kapp gaangen, déi eppes mat deem 20-järeege Rouljer Meedchen ze doen haten; dat enges Daags den décke Bauch net méi verstoppe konnt, dat an deem klenge beschassenen Nascht eng Häll muss ausgestanen hunn, an dat fir kee Geld a kee Präis den Numm vun Typ verrodent hätt. Dat Meedchen ass deemools bestëmmt vu kengem éierbare Jong méi fir e Kiermesdanz gefrot ginn, dat huet zéng Joer laang misse waarden, bis en eelere Wënzer vu Granech sech senger erbaarnt huet.

Ech hunn ënner Granech am Telefonsbuch gebliedert, do war kee Glasinger méi opgefouert. Ech hunn de Gemengesekretär vun do ugeruff, deen huet kee Glasinger an sengem Computer fonnt, sot mer awer, déi Famill hätt et ginn, an dee leschte vun de Jongen wier 1946 op lechternach geplënnert. Ech hunn d'Telefonsbuch nees erbäiegeholl, mä och zu lechternach konnt ech kee Glasinger fannen. Egal wéi, deen hätt mer net vill kënnen hëllef, dee kann „de Schmadd vun der Musel“ jo och net kannt hunn.

Wat ech mer vu mengem Ausflug op de Granecher Kierfecht, e puer Wochen drop, erwaart hunn, wouss ech och net sou richtig ze soen, mä dat war fir eng Kéi-

er kee Metzleschgank. No laangem Siche stoung ech virun engem zougeluechtene Graf, dat enger Famill Glasinger-Rauth gehéiert huet. Nëmmen zwéin Nimm stoungen drop, mä déi si mir duergaangen: Joseph Glasinger, 1872-1945, an seng Fra Helena Rauth 1887- 1940.

Dräi Kanner sollen se zesumme gehat hunn, vlächt geséich een se jo Allerhellegen hei um Kierfecht, mä ech wouss, dat bréngt dech och net weider.

't ass mer, wéi wann ech deemools op deem Graf mat där friemer Groussmamm geschwat hätt, si no mengem frieme Grousspapp gefrot hätt, si e puermol gefrot hätt „wat stécht a mir vun deem, wie sinn ech eigentlech?“

Eng al Geschicht, déit een haut soen. Se huet mech dräimol déck erféiere geden. Dat Wuert am Familljebuch war eng éischte Kéier. Déi zweete Kéier koum zur Militärzäit, wéi ech, ech weess net méi firwat, e sougenannten Heimatschäin gebraucht hunn. De Büro fir Heimatschäiner louch an der Dicksstrooss, dee Beamten huet wéi laang an ale Pabeiere gewullt, ouni de Mond opzedoen an huet um Enn gemengt, et wier net schlecht gewiescht, wann ech mäi Papp matbruecht hätt.

„Äre Papp muss säin Numm änneren, an Dir och“, sot en op eemol, sou wéi niewebäi; sou wéi wann e géif soen, d'Wieder wier haut nawell schéin. „Dir misst lech „Glasinger“ schreiwene, ech fannen néirends e Vermierk, datt dee Joseph Glasinger Äre Papp net als Kand unerkannt hätt. Dat do gëtt en décke Problem, besonnesch wou lo och nach d'Arméi am Spill ass. Gitt heem a sot zu Ärem Papp, hie soll an den nächsten Deeg bis laanschtkommen an d'Familljebuch matbréngen.“

Ech war wéi virun de Kapp geschloen, ech weess net, wéi ech deemools mam Zuch heemkoum. Mäi Papp huet geziddert vu Roserei, wéi ech bis ausgepaakt hat, a menger Mamm hir Mamm huet gegëft: „Gesitt der, 't ass nach laang net alles ausgestanen!“

Wat e puer Deeg méi spéit an der Dicksstrooss geschitt ass, weess ech net; jiddefalls huet mäi Papp, wéi en rëm war, vun arroganten an onfähege Beamte geschwat. „Deen Här war herno nach „sou grouss“, wéi ech em bis gesot hat, wat meng Mamm an ech alles auszestoen hatten, an datt kee Glasinger sech spéider ëm mech bekëmmert huet. Jiddefalls kënt däi

Guy Hoffmann

blöden Heimatschäin an e puer Deeg mat der Post, op den Numm „Robert Rauth“, verloooss dech drop.“ Et war och sou.

Jore méi spéit, wéi ech selwer op engem Büro souz, ass de Schreck mer eng drëtze Kéier an d'Glidder gefuer. Dee Mann, deen do u meng Dier geklappt hat a rakoum an e Begier hat, huet mech sou verkuebelt, datt ech fir een Abléck kee Wuert rauskrut an nëmme geduecht hunn: Virun dir steet däi Papp! Dee Mann huet mengem Papp geglach wéi en Zwilling, just datt mäi Papp dee Moment e gudde Krack méi al war.

Ech gesouch lo d'Enn vum Tunnel: Dat do ass e spéidere Fils vum „Schmadd“, lo gëss de gewuer, wien dat war, wéi dee geheescht huet.

Ech hunn deem Onbekannten, deen sech nach net virgestallt hat, seng Personalie gebraucht, an hien huet mir eng Visitenkärtche gereecht. Ech hu mer d'Adress an d'Telefonnummer opgeschriwen, frot hien och nach nom Gebuertsdatum, mä dat eenzeg, wat mer virun den Ae gedanzt ass, war säin Numm. A schéinem kursiven Drock stoung „Leo Glasinger“ op der Käertchen.

... An ech war bis op deen Dag wierklech der Meenung, mäi Papp géif sengem

onbekannte Papp, net senger Mamm gläichen.

Wat huet dee Mann vu mir geduecht, wéi en aus dem Büro goug? Ech hätt him sou gäre gesot, wien ech sinn, hätt hien sou gäre gefrot: „Weess du eppes vu mengem Papp, dengem Stéifbrudder? Weess du, datt s de deem gläichs wéi eng Drëps Waasser där anerer? Mäi Papp huet also de Glach vun senger Mamm, net vun sengem Papp, well deem kanns du jo net gläichen. Huet deng Mamm och dir kees verzielt, vu wien hiert éischt Kand war? Krut sie de Baaschtert kees virgeworf vun dengem Papp, deem ale Glasinger? Wou wunnen déng Geschwëster? Gitt der alt op d'Graf, Allerhellegen?“

All déi Froe si mer duerch de Kapp gaangen, gestallt hunn ech net eng, iwwerdeems ech dem Leo Glasinger säi Begier erfëllt hunn.

Wie sinn ech? Meng éiweg a wichtigst Fro war nees op der Tapéit. Deen eidle Stull, op deem mäi Stéifmonni lo grad nach souz, konnt mer et och net soen.